

Jan Kanty Cisek

Przebieg i podsumowanie akcji sprawozdawczo-wyborczej kierowników zespołów adwokackich w Izbie łódzkiej

Palestra 12/2(122), 10-16

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Przebieg i podsumowanie akcji sprawozdawczo-wyborczej kierowników zespołów adwokackich w Izbie łódzkiej

W organizowaniu akcji sprawozdawczo-wyborczej w Izbie łódzkiej przyjęto za podstawę i za założenia tej akcji uchwałę Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 3 sierpnia 1967 r. Uchwała ta, ogłoszona w numerze 9 „Palestry” z 1967 r., była nie tylko natchnieniem postulującym przeprowadzenie akcji sprawozdawczo-wyborczej w określonym terminie, ale nadawała nadto taki kierunek treści i formom rozwoju tej akcji, że stworzyła dogodny klimat, który zmobilizował organizatorów akcji na szczeblu wojewódzkim do ofiarnej realizacji wszystkich zawartych w uchwale NRA wytycznych.

Członkowie Rady Adwokackiej w Łodzi i współdziałający z Radą kierownicy zespołów adwokackich mieli głębokie przekonanie, że akcja jest celowa, że da ona sposobność do podsumowania dotychczasowego dorobku w organizacji zespołów adwokackich, a nade wszystko — że będzie ona stanowić dalszy pozytywny krok na drodze wznoszenia adwokatury na należną jej i właściwą pozycję w społeczeństwie.

Dyrektywa Rady, że akcją sprawozdawczo-wyborczą objęte będą wszystkie zespoły Izby łódzkiej bez względu na upływ 3-letniej kadencji dotychczasowych kierowników w poszczególnych zespołach, spotkała się z pełną aprobatą i zrozumieniem zespołów i ich kierowników, których zdaniem tylko uniwersalna akcja sprawozdawczo-wyborcza da możliwość prawidłowej i wszechstronnej oceny pracy zespołów i ich organów pod rządem nowego ustawodawstwa o adwokaturze.

Rada Adwokacka w Łodzi, stosując regułę *nulla dies sine linea*, już w dniu 7 września 1967 r. podjęła pierwszą, wstępną uchwałę zarysowującą prace przygotowawcze w sprawie wyboru kierowników zespołów i ich zastępców na okres kadencji w latach 1967—1970. W uchwale tej postanowiono:

- 1) ustalić do dnia 30 września 1967 r. kalendarz wyborczy dla zespołów Izby łódzkiej;
- 2) w ramach akcji przedwyborczej przeprowadzić we wrześniu 1967 r. w 10 zespołach Izby specjalne wizytacje pod kątem oceny przydatności dotychczasowych kierowników na te stanowiska w przyszłej kadencji;
- 3) wyznaczyć na dzień 21 września 1967 r. posiedzenie Rady z udziałem przedstawiciela organów zwierzchnich w sprawie:
 - a) oceny sytuacji istniejącej w zespołach adwokackich,
 - b) kierunków i zadań akcji wyborczej;

- 4) zobowiązać kierowników wszystkich zespołów Izby:
 - a) do przygotowania i przedstawienia Radzie — przed terminem zebrań sprawozdawczo-wyborczych — pisemnych sprawozdań za okres swej kadencji,
 - b) do zwołania zebrań sprawozdawczo-wyborczych w zespołach w październiku 1967 r. po uprzednim uzgodnieniu z dziekanem Rady terminów tych zebrań w celu umożliwienia przedstawicielom Rady i Komitetów Frontu Jedności Narodu do wzięcia udziału w zebraniach zespołów.

Zgodnie z powyższą uchwałą, zapowiadającą dalszy rozwój akcji, odbyło się w dniu 21 września 1967 r. kolejne posiedzenie Rady z udziałem przedstawiciela Ministerstwa Sprawiedliwości. Rada, dysponując na tym posiedzeniu sprawozdaniami kierowników zespołów i protokołami przeprowadzonych wizytacji oraz mając już uzgodniony kalendarz wyborczy, dokonała oceny sytuacji istniejącej w zespołach na terenie Izby. Za podstawę tej oceny przyjęto następujące kryteria:

- 1) prawidłowość realizacji nowego ustawodawstwa o adwokaturze w zespołach adwokackich,
- 2) pracę ustępujących kierowników zespołów,
- 3) działalność Rady Adwokackiej.

Ponadto stwierdzono m. in., co następuje:

„Miniony okres 3-letni był okresem wprowadzania w życie nowych przepisów i nowych zasad pracy, był okresem o charakterze organizacyjnym.

Ten etap pracy w zespołach uznać należy w zasadzie za zakończony z wynikiem dodatnim, z tym jednak zastrzeżeniem, że utrwalanie i doskonalenie przyjętych zasad organizacyjnych wymaga w dalszym ciągu stałego nadzoru ze strony wszystkich organów adwokatury, poczynając od ogniw najniższych. Niezwykle nie bowiem poprawnie przebiegają jeszcze sprawy rozliczeń finansowych z substytucji i urzędówek. Występują ponadto zjawiska deponowania zbędnych sum na koncie „34”. Również gospodarowanie przez niektórych (zresztą nielicznych) kierowników sprawami wpływającymi do zespołów nie zawsze jest właściwe.

Nie spełniały obowiązków wynikających z art. 25 u. o u.a. zebrania zespołów adwokackich, w szczególności nie przejęły one tych funkcji ustawowych, które dają im możliwość rozwiązywania wewnętrznych problemów zespołów przez kolegialne analizy i decyzje.

Na rozwój pracy w niektórych zespołach oddziaływały ujemnie złe warunki lokalowe oraz braki w wyposażeniu technicznym.

Do pozytywnych osiągnięć, zwłaszcza zespołów terenowych, zaliczyć należy bardzo duży, zbiorczy ich udział w pracach społecznych na terenie właściwych im powiatów oraz znaczny, indywidualny udział w pracach i organizacjach społeczno-politycznych członków wszystkich zespołów Izby łódzkiej.

Dodatnie i ujemne cechy zespołów wiążą się z doborem kadry kierowniczej.

Kierownicy niektórych zespołów nie kierują skutecznie pracą zespołu jako kolektywu; także ich osobiste niedociągnięcia w pracy są przyczyną występujących nieprawidłowości. Ponadto kierownicy przeważającej części zespołów nie zdążyli jeszcze wytworzyć wśród członków zespołu jednolitej atmosfery wspólności interesów i współodpowiedzialności za całokształt działalności zespołu jako całości.

Istnieje jednak grupa kierowników pojmująca swoje obowiązki należycie i wykonująca je z dobrymi rezultatami. Do wyróżniających się zaliczono kierowników Zespołów Nr 3, 8 i 9 w Łodzi oraz kierowników Zespołów w Brzezinach, Kutnie, Piotrkowie Trybunalskim i Rawie Mazowieckiej.

W pierwszym okresie działania zespołów pod rządem nowych przepisów Rada Adwokacka, powołując kierowników na podstawie art. 28 u. o u.a., kierowała się w znacznej mierze wolą zebranych zespołów przedstawiających kandydatów na te stanowiska. W nielicznych tylko wypadkach Rada korygowała uchwały zespołów w tej sprawie, a w dwu wypadkach w okresie kadencji kierownicy zostali odwołani bądź zrezygnowali ze swych stanowisk.

Jeśli chodzi o dane dotyczące składu osobowego zespołów i reprezentowanego przez nie poziomu zawodowego oraz warunków lokalowych i ich sytuacji ekonomicznej, to przedstawiają się one następująco.

W Izbie łódzkiej funkcjonuje 31 zespołów, z tego na terenie m. Łodzi 13, a na terenie województwa 18. Ogółem zespoły skupiają 375 adwokatów, w tym 9 rencistów. Zespołonych na terenie m. Łodzi jest 209 adwokatów, a na terenie województwa 166. Zespoły liczą od 3 do 22 członków.

Poziom zawodowy w poszczególnych zespołach jest na ogół wyrównany. Tylko jednostki w niektórych zespołach wybijają się ponad przeciętność. Poziom b. nielicznych członków zespołów oceniany jest poniżej przeciętnej. Sygnalizowane Radzie w tym zakresie zjawiska ujemne są przedmiotem niezwłocznych badań, doraźnych decyzji i ewentualnie postępowania dyscyplinarnego.

Celem podnoszenia jakości pracy zawodowej rozwinięta jest w zespołach akcja doskonalenia zawodowego.

Warunki lokalowe są niedostateczne w 5 zespołach Izby łódzkiej. Zespoły w liczbie 12 mają warunki lokalowe bardzo dobre, w innych zaś warunki te są dostatecznie przystosowane do pracy zawodowej. Akcja zmierzająca do pełnej renowacji lokali i ich odpowiedniego technicznego wyposażenia trwa i jest bliska realizacji.

W zakresie zaznaczającego się wyraźnie wyżu w sytuacji lokalowej zespołów Izby łódzkiej wybitną rolę odegrali kierownicy poszczególnych zespołów współdziałający z Radą Adwokacką oraz Naczelna Rada Adwokacka, która popierała akcję poprawy warunków lokalowych w zespołach i zasilala w tym celu Łódzką Radę wydatnymi funduszami.

Sytuacja ekonomiczna zespołów jest na ogół dobra. Wszyscy członkowie zespołów przekraczają stały udział w podziale dochodów, a występujące różnice w wynagrodzeniach, gdy chodzi o stawki najniższe, powodowane są najczęściej niższym poziomem zawodowym lub mniejszą sprawnością fizyczną.

Zadania o charakterze organizacyjnym i dość znaczne obciążenie w okresie sprawozdawczym sprawami administracyjnymi przesłoniły Radzie i zespołom problematykę społecznego charakteru pracy zespołów i ich samorządności. Zagadnienia te będą wymagały właściwego ukierunkowania zarówno pracy Rady Adwokackiej w ramach nowego regulaminu rad, jak i pracy zespołów.

W wyniku akcji sprawozdawczo-wyborczej i po powołaniu kadry kierowniczej w zespołach odpowiadającej lepszym niż dotychczas warunkom pod względem zawodowym, wyrobienia społecznego, umiejętności organizacyjnych oraz sprawności fizycznej — należy założyć, że rozwój aktywizacji zespołów na odcinkach dotychczas zaniedbanych przybierze znacznie na sile”.

Na tym samym posiedzeniu w dniu 21 września 1967 r. Rada Adwokacka powzięła uchwałę wytyczającą kierunki i zadania akcji wyborczej kandydatów na kierowników zespołów. W uchwale tej postanowiono:

- I. na zebranie sprawozdawczo-wyborcze w każdym zespole Izby wydelegować członka Rady Adwokackiej, wyznaczonego przez dziekana Rady;
- II. zobowiązać wydelegowanych członków Rady, by przed zgłoszeniem i wyborem kandydatów na kierowników lub zastępców wyjaśnili na zebraniach społeczny charakter pracy zespołów i charakter ich samorządności oraz zadania zebrań zespołów jako rzeczywistych organów zarządzających zespołem i sprawujących kontrolę nad działalnością kierownika zespołu, wreszcie — by omówili dotychczasowe wyniki pracy danego zespołu i kwalifikacje, jakie powinni mieć członkowie kadry kierowniczej;
- III. przyjąć generalne założenie i zmierzać w akcji przedwyborczej w zespołach — przez miejscowe Komitety Frontu Jedności Narodu, organizacje społeczno-polityczne i bezpośrednie kontakty z członkami zespołów — do tego, by na kierowników lub ich zastępców byli wybierani kandydaci dający gwarancję oddziaływania na postawę zawodową i społeczno-polityczną członków zespołu, na ich poziom etyczny oraz na poczucie wspólności interesów i współodpowiedzialności za całokształt działalności zespołu;
- IV. tą samą zasadą kierować się przy powoływaniu przez Radę kierowników i ich zastępców na podstawie art. 28 u. o u.a. po wszechstronnym rozważeniu przydatności kandydatów na te stanowiska;
- V. zawiadomić o zebraniach sprawozdawczo-wyborczych w poszczególnych zespołach właściwe Komitety Frontu Jedności Narodu ze skierowaną do nich propozycją, by wzięły udział w zebraniach przez swych przedstawicieli;
- VI. zobowiązać wydelegowanych na zebrania członków Rady do

złożenia Radzie sprawozdań z przebiegu odbytych zebrań, w których uczestniczyli, i do przedstawienia wniosków co do przydatności zgłoszonych przez zespoły kandydatów;

VII. dokonać analizy akcji sprawozdawczo-wyborczej po jej zakończeniu oraz ustalić wnioski w zakresie właściwego nadzoru nad zespołami adwokackimi;

VIII. zwołać po zakończeniu akcji wyborczej ogólną naradę nowych kierowników celem omówienia zadań stojących przed zespołami i ich organami w przyszłej kadencji.

Posiedzenie Rady w dniu 21 września 1967 r. zakończyło się wystąpieniem przedstawiciela Ministerstwa Sprawiedliwości, który zwrócił szczególną uwagę na konieczność oparcia pracy kierowników zespołów na ścisłej współpracy z kolektywem i podkreślił prawidłowość przygotowań do akcji sprawozdawczo-wyborczej na terenie Izby.

Wszystkie zaprojektowane zebrania sprawozdawczo-wyborcze w 31 zespołach adwokackich Izby odbyły się w ustalonym terminie. Pierwsze zebrania odbyły się w dniu 6 października 1967 r. w Zespołach w Łęczycy i w Pabianicach, a ostatnie w dniu 27 października 1967 r. w Zespole Adwokackim w Poddębicach.

Przygotowujące kampanię wyborczą wytyczne, zalecenia i prace przed zebraniem zostały w całości wykonane.

O terminach zebrań sprawozdawczo-wyborczych w zespołach w Łodzi powiadomiony został przez Radę Adwokacką Łódzki Komitet Frontu Jedności Narodu. O zebraniach w zespołach terenowych Izby kierownicy zespołów, zgodnie z poleceniem Rady, skierowali zawiadomienia do pierwszych sekretarzy powiatowych lub miejskich Komitetów PZPR, reprezentujących jednocześnie Komitety FJN.

Dzięki odpowiedniemu zaprogramowaniu przez Radę i POP przy Radzie Adwokackiej w Łodzi akcji sprawozdawczo-wyborczej zainteresowanie nią czynników społeczno-politycznych było duże.

W przeważającej części zespołów terenowych uczestniczyli w zebraniach sprawozdawczo-wyborczych przedstawiciele powiatowych lub miejskich Komitetów PZPR, w niektórych — przedstawiciele rad narodowych. Na zebraniu zespołu w Piotrkowie Trybunalskim był prokurator powiatowy, a zebranie zespołu w Kutnie zaszczyli swoją obecnością kierownik Wydziału Administracyjnego Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Łodzi oraz przewodniczący Komitetu Powiatowego FJN w Kutnie.

Wszystkie zebrania sprawozdawczo-wyborcze, dzięki starannemu ich przygotowaniu przez kierowników, przebiegały sprawnie:

Sprawozdania kierowników, uzupełnione głosami w dyskusji, były wyczerpujące.

Delegowani na zebrania członkowie Rady, przeważnie opiekunowie zespołów, reprezentowali na zebraniach kierunki wytyczone przez Radę, a przedstawiciele organizacji społeczno-politycznych podkreślali zgodnie znaczny i pozytywny udział adwokatury w strukturze ustrojowej i społecznej Państwa oraz wielostronne uczestnictwo adwokatów Izby Łódzkiej w pracach społecznych.

Kierownik Wydziału Administracyjnego Komitetu Wojewódzkiego

PZPR w Łodzi uczestniczący w zebraniu w Kutnie, po omówieniu problemów polityki kryminalnej, bieżących tendencji ustawodawczych oraz zamierzeń Partii i Rządu w stosunku do polityki rolnej, wykazał duże zainteresowanie i zrozumienie dla warunków pracy i postulatów lokalowych zespołów adwokackich.

Rada Adwokacka na posiedzeniu w dniu 16 listopada 1967 r., po przeanalizowaniu przebiegu akcji sprawozdawczo-wyborczej na podstawie protokołów zebrań zespołów oraz sprawozdań uczestniczących w zebraniach sprawozdawczo-wyborczych członków Rady, powołała na stanowiska kierownicze w zespołach 31 kierowników i 13 zastępców.

Ustępującą kadrę kierowniczą uznano w 70% za przydatną w całej pełni do zajmowania tych samych stanowisk w przyszłej kadencji. 30% powołanych kierowników i zastępców obejmie odpowiedzialne funkcje ze świeżym zapłonem sił i dobrej woli.

Bezpośrednio potem, na tym samym posiedzeniu, Rada powzięła uchwałę w zakresie właściwego nadzoru nad zespołami adwokackimi w okresie kadencji 1967—1970. Treść tej uchwały sprządza się:

- 1) do wszechstronnego poszerzenia więzi Rady Adwokackiej z zespołami adwokackimi;
- 2) do podjęcia szerokiej akcji uświadamiającej i nadzorującej w celu pogłębienia społecznego charakteru pracy zespołów, ich samorządności oraz jakości świadczonych przez zespoły usług prawnych;
- 3) do wytworzenia w zespołach poczucia wspólności interesów i współodpowiedzialności członków za całokształt działalności pracy zespołowej;
- 4) do nadania — przez akcję uświadamiającą i nadzorującą — właściwej rangi zebraniom zespołów jako organom uprawnionym do rozwiązywania wewnętrznych problemów przez kolegialne analizy i decyzje oraz do kontroli działalności kierowników;
- 5) do oddziaływania przez organy zespołów na poziom zawodowy, etyczny i społeczny ich członków;
- 6) do podniesienia wymagań wobec kierowników w zakresie ich uprawnień i obowiązków, wynikających z przepisów, przy jednoczesnym zapewnieniu im właściwych warunków do skutecznej pracy;
- 7) do uznania za bezwzględną podstawę do wyciągania wobec winnych wniosków organizacyjnych za zaniedbania i naruszenia przez kierowników i członków zespołów obowiązków związanych z ich funkcją i należeniem do zespołu;
- 8) do przeanalizowania kwestii ewentualnych zmian w składzie osobowym niektórych zespołów w celu usunięcia przeszkód i rozwinienia prawidłowej pracy zespołowej;
- 9) do zmiany warunków lokalowych zespołów pod tym względem upośledzonych oraz do stałego podwyższania standardu lokalowego i wyposażenia technicznego pozostałych zespołów.

W dniu 2 grudnia 1967 r., już na zakończenie akcji sprawozdawczo-wyborczej, odbyła się w lokalu Rady Adwokackiej w Łodzi z udziałem

wiceprezesa NRA adw. Tadeusza Gierzyńskiego i sekretarza Redakcji „Palestry” adw. Edmunda Mazura, pierwszego sekretarza POP oraz członków Prezydium Rady Adwokackiej ogólna narada kierowników zespołów i ich zastępców. Celem tej narady było omówienie zadań stojących przed zespołami i ich organami w przyszłej kadencji w myśl zasad, metod i kierunków przedstawionych w okresie kampanii wyborczej i usystematyzowanych w uchwałach Rady. Dominantą narady była realizacja istotnej treści uspołecznienia adwokatury, co wymaga od kierowników zespołów w większym niż dotychczas stopniu wnikliwego spojrzenia na działalność zespołu od strony gwarantującej społeczeństwu należyłą pomoc prawną.

W tym aspekcie toczyła się dyskusja nad zagadnieniem doskonalenia zawodowego adwokatów, współzycia koleżeńskiegó w zespołach, kontroli pracy zawodowej, sytuacji lokalowej oraz organizacji pomocy technicznej dla adwokatów.

W szerokim ujęciu dali wyraz tej problematyce w swoich wystąpieniach wiceprezes NRA adw. Gierzyński, dziekan Rady, członkowie Prezydium Rady oraz uczestniczący w dyskusji kierownicy zespołów.

Przybycie na naradę kierowników przedstawiciela „Palestry” adw. E. Mazura wiąże się ze szczególnym zainteresowaniem Redakcji akcją sprawozdawczo-wyborczą na terenie Izby Łódzkiej.

Kierownicy zespołów reprezentujący szerokie masy adwokackie wyrażali się z uznaniem o rozwiązaniach redakcyjnych „Palestry”, m.in. o „wkładkach” do poszczególnych jej numerów, które swym ujęciem i układem są bardzo przydatne w codziennej praktyce zawodowej.

Reprezentant Naczelnej Rady Adwokackiej, przedstawiciel „Palestry”, pierwszy sekretarz POP przy Radzie Adwokackiej i dziekan Rady złożyli kierownikom zespołów i ich zastępcóm gratulacje i życzenia skutecznej pracy.

W ten sposób zakończyła się na terenie Izby Łódzkiej akcja sprawozdawczo-wyborcza kierowników i ich zastępców, która jednak nie wieńczy dzieła. Była ona tylko wstępem do drugiego, trudnego etapu adwokatury pod rządem nowych przepisów, w którym ma się utrwalić doniosłość służebnej roli adwokatury w społeczeństwie i dla społeczeństwa.